

Можна припустити, що якщо зменшити податок на прибуток підприємств, то вивільнені кошти що утворюються таким чином, вкласти в інновації, то недонадходження коштів у бюджет від адміністрування цього податку можна компенсувати за рахунок збільшення реалізації більше конкурентноздатної продукції й, отже, збільшення надходження ПДВ.

Одним із джерел інноваційного самофінансування підприємства може служити прибуток, і автором у монографії [3, с. 279] розглядаються й досліджуються можливі податкові стимули при інноваційній діяльності підприємства. Поступове зниження податкової ставки в Податковому кодексі України на наш погляд неефективно: це стосується всіх підприємств, не залежно займаються вони інноваційною діяльністю чи ні. Крім того, на сьогодні податок на прибуток підприємств сплачують менш 50% підприємств, і зниження ставки податку не змінить цю цифру, і не стимулює платників цього податку показувати оподатковуваний прибуток. Пропонується диференціювання ставок податку на прибуток залежно від того займається підприємство інноваційно-інвестиційною діяльністю, чи ні.

Введення прогресивної системи оподаткування доходів фізичних осіб приведе до незначного збільшення доходів відповідного бюджету. Дещо знизить купівельний попит населення й, у такий спосіб конкурентноздатність продукції на внутрішньому ринку. Підвищення ставки податку посприє додатковому відходу в тінь зарплати. Не вирішене питання встановлення мінімального неоподаткованого доходу громадян рівному прожитковому мінімуму.

Нами пропонується системний підхід до подолання негативного впливу податку на додану вартість на малозабезпечені верстви населення через збільшення суми соціальної податкової пільги з податку на доходи фізичних осіб. На нашу думку, сума соціальної пільги при оподаткуванні доходів фізичних осіб не повинна бути меншою, ніж законодавчо встановлений прожитковий мінімум" [4, с. 102].

Таким чином запровадження Податкового кодексу в Україні не повною мірою вирішило проблеми в проведенні оптимальної податкової політики, в тому числі і стимулюванні інноваційної діяльності.

1. *FINANCE.UA. 2. Суспільство, держав, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / Валерій Михайлович Геєць; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. НАН України. – К., 2009. – 864с. 3. Финансовый механизм социально-экономического развития государства в условиях экономической нестабильности/ Под ред к.э.н., проф. А.Д. Данилова: Монография: – Киев: Киевский экономический институт менеджмента, 2010. – 300с. А.Д. Данилов/Оптимизация влияния налогообложения на конкурентоспособность государства. 4. Финансовые инструменты социально-экономического развития государства и регионов. Под ред. к.э.н., проф.. А.Д. Данилова: Монография: – Киев: «Компьютерпресс», 2009. – 288с.*

Л.І. Данчак

Національний університет “Львівська політехніка”

ЦІЛЬОВІ ОБЛІГАЦІЇ У ФІНАНСОВОМУ МЕХАНІЗМІ ФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

© Данчак Л.І., 2010

Фінансовий механізм формування житлового фонду – це система, що складається з форм, індикаторів, важелів, інших інструментів і методів створення й використання фінансових ресурсів, яка функціонує на основі інформаційної та законодавчо-нормативної бази, котра регламентує еволюцію житлового фонду у державі і застосовується із метою сприяння, результативної

організації взаємодії суб'єктів й об'єктів господарювання в означеній сфері, а також ефективному формуванню та споживанню ресурсів відповідно до її місії і завдань. При цьому одним з найбільш привабливих інструментів фінансового механізму формування житлового фонду виступають цільові облигації.

Облігація – це цінний папір, що засвідчує внесення його власником певних коштів і підтверджує зобов'язання емітента відшкодувати власникові номінальну вартість цього цінного папера у передбачений в ньому термін із виплатою фіксованого процента (якщо інше не передбачено умовами випуску) [1].

Цільова облигація – це облигація, емітована як позика під відповідні товари чи послуги, що дає право її тримачеві на придбання цих товарів (отримання послуг) замість отримання процентів [2].

Загрози і перспективи використання цільових облигацій фінансовим механізмом формування житлових фондів впливають з їх загальної характеристики, що визначає їхні особливості. Останні полягають у наступному:

1. Для покупців житлової нерухомості на первинному ринку [3]:

1.1. Кожному випуску цільових облигацій рейтинговим агентством присвоюється кредитний рейтинг. Для цього ним вивчається діяльність забудовника і його здатність виконувати свої функції й обов'язки.

1.2. Законодавством передбачається можливість розміщення цільових облигацій з додатковим забезпеченням у вигляді поруки, гарантії або страхування ризиків непогашення основної суми боргу. Вид і розмір забезпечення вказуються емітентом у рішенні про розміщення облигацій.

1.3. Забезпечення виконання зобов'язань емітента іпотекою майнових прав на квартиру, як об'єкт незавершеного будівництва [4].

1.4. Для реєстрації випуску цільових облигацій від забудовника вимагається документ, що підтверджує право на земельну ділянку (державний акт на право власності, постійного користування чи договір оренди), дозвіл на будівництво, виконання будівельно-монтажних робіт, договір підряду, проектно-кошторисна документація і рішення про її затвердження, ліцензія на будівельно-монтажні й супутні їм роботи.

1.5. Загальна сума випуску облигацій не може перевищувати вартість об'єкта будівництва згідно із затвердженою проектною документацією. При цьому відповідно до ст. 8 ч. 3 Закону України (ЗУ) “Про цінні папери та фондовий ринок” [5] емітент може розміщувати облигації на суму, що не перевищує триразового розміру власного капіталу чи розміру забезпечення, яке надається йому з цією метою третіми особами.

1.6. Забудовник надає щокварталу звіт про фінансовий стан і про стан будівництва об'єкта, яким здійснюватиметься виконання зобов'язань по облигаціях.

1.7. Цільові облигації повинні бути погашені конкретним об'єктом, не допускається його заміна згідно з ч. 2 ст. 13 ЗУ “Про цінні папери та фондовий ринок” [5]. Крім того, на одну і ту ж квартиру не можна продати декілька облигацій, оскільки в договорі купівлі-продажу вказується метраж квартири, її номер й номер будинку.

1.8. Цільова облигація є цінним папером і може бути продана, подарована, передана у заставу, в вигляді внеску учасника у статутний фонд господарського товариства й інше.

2. Для забудовників житлової нерухомості [3]:

2.1. Він може використовувати випуск облигацій у цілях оптимізації оподаткування доходу внаслідок їх випуску і погашення в разі створення пайового інвестиційного фонду. Згідно з п. 4.2.8 ЗУ “Про оподаткування прибутку підприємств” [6] не включаються до складу валового доходу засоби, залучені від інвесторів інституту спільного фінансування, доходи від здійснення операцій з активами інституту спільного інвестування (ІСІ) і доходи, нараховані по активах ІСІ. Не включається до складу валового доходу номінальна вартість цінних паперів, поставлених на облік, але не погашених, що свідчать про відносини позики, тобто у момент продажу облигацій на первинному ринку в емітента не виникають валові доходи.

2.2. Випуск цільових облігацій не є торгівлею цінними паперами і не має ознак фінансової послуги, не вимагає ліцензування. Відповідно до ст. 4 ЗУ “Про фінансові послуги і державне регулювання ринку фінансових послуг” [7] емісія (випуск) цінних паперів не включена в перелік послуг, які вважаються фінансовими. Також вона не належить і до операцій з продажу цінних паперів, що вимагає отримання ліцензії на фінансові послуги згідно з ст. 4 ЗУ “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” [8] й рішення Державного комітету з цінних паперів і фондового ринку № 321 від 29 жовтня 2002 р. “Про визначення операцій, що не відносяться до торгівлі цінними паперами як виду професійної діяльності” [9].

2.3. Цільові облігації є методом обійти заборону на способи фінансування формування житлового фонду, встановленої поправкою до ЗУ “Про інвестиційну діяльність” [10].

2.4. Відсутність можливостей змінити умови розміщення цільових облігацій тощо.

Таким чином, використання цільових облігацій фінансовим механізмом формування житлового фонду є одним з пріоритетних і перспективних методів забезпечення й прямої співпраці між його суб’єктами, наприклад, безпосередньо з-поміж забудовниками та кінцевими споживачами продукції. Проте на сьогодні використання цільових облігацій є обмеженим через дію поправок до ЗУ “Про цінні папери та фондовий ринок” [5].

1. Електронний ресурс: <http://cyclop.com.ua/content/view/1590/1/1/47/#11422>. 2. Електронний ресурс: <http://cyclop.com.ua/content/view/1591/1/1/54/#13168>. 3. Ковтун Л. Використання цільових облігацій для фінансування будівництва житла [Електронний ресурс] / Л. Ковтун, Правовий тиждень №37(58), 2007 р. // Режим доступу: <http://www.legalweekly.com.ua/article/?uid=85>. 4. Про порядку державної реєстрації прав власності на об’єкти незавершеного будівництва [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=v32_1323-06. 5. Про цінні папери і фондовий ринок [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>. 6. Про оподаткування прибутку підприємств [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=334/94-%C2%D0>. 7. Про фінансові послуги і державне регулювання ринку фінансових послуг [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>. 8. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=448%2F96-%E2%F0>. 9. Про визначення операцій, що не відносяться до торгівлі цінними паперами як виду професійної діяльності [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1029.835.1> 10. Про інвестиційну діяльність [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12>.

Т.І. Данько

Навчально-науковий інститут новітніх технологій
та управління ім. В. Чорновола
Національного університету “Львівська політехніка”

ЛІСОВА ІНДУСТРІЯ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

© Данько Т.І., 2011

Сьогодні зрозумілим є те, що основним фактором зростання світової економічної системи варто вважати неспинний поступ науково-технічного прогресу. Адже безупинний технічний прогрес, а також стрімке демографічне зростання спричиняють небувалий вплив на природне